

FƏNN SİLLABUSU

(işçi tədris proqramı)

İxtisasın şifri və adı: 6003012- Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması

Fakültə: Tarix coğrafiya incəsənət

Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

I Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: İxtisasa giriş. (İşçi proqram Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.09.2022-ci il qərarı ilə təsdiq edilmişdir. Protokol №1)

Kodu: IF-BO1

Tədris ili: I (2026-2027)

Semestr: I (payız)

Tədris yükü: Cəmi 30 saat. Auditoriya saati. 10 saat (6 saat mühazirə, 4 saat seminar)

Təhsilalma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 3 kredit

II Müəllim haqqında məlumat:

Soyadı, adı, ata adı, elmi dərəcəsi və elmi adı: t.ü.f.d., dos. Məlikov Emin Nazir oğlu

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə. Məmmədov küçəsi, 21, 2 saylı tədris korpusu

Məsləhət günləri və saati: V gün: saat: 16⁰⁰-17⁰⁰

E-mail ünvanı: eminmelikov79@gmail.com

III Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

1. Ağayev R., Əmirxanov S., Əlizadə A. Muzeyşünaslıq. Bakı. Mars-Print, 2002

2. Kərimov B.B. Şirvan bölgəsində tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin yaranması və inkişafı tarixi. Azərbaycan Tarix Muzeyi-2006. Bakı, Elm, 2006.

3. Əmirxanov S.A. Muzey və məktəbli dünya görüşü. Bakı, Biznes Universiteti, 2001.

4. Əmirxanov S. Azərbaycanda muzey quruculuğu və muzeyşünaslığın inkişafı. – Bakı: Bakı Biznes Universiteti, 2012

5. Nəzəri muzeyşünaslıq. qarşılıqlı əlaqələr, qanunauyğunluqlar, texnologiyalar. S. A. Əmirxanov; Bakı Biznes Universiteti. Bakı, 2011

IV Prerekvizit fənlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V Korekvizit fənlər: Fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənnin tədrisinə ehtiyac yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənn bakalavra seçdiyi ixtisas haqqında ictimai şəkilli, ilkin biliklər-ixtisasın tarixi, məzmunu, perspektivləri haqqında məlumatlar verilir. İxtisasa giriş haqqında bakalavırda geniş təsəvvür yaradır.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yeni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir.

Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan билетinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam aça bilər;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balının (imtahanada topladığı balın) miqdarı 17 dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balı cari qiymətləndirmə balına (semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala) əlavə olunmur.

Fənn üzrə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticəsinə görə tələbənin biliyi yekun olaraq aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

Bal aralığı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: 6 saat mühazirə, 4 saat seminar. Cəmi 10 saat.

№	Tədris olunan mövzuların məzmunu	Saat	Tarix
		Mühazirə	
1.	Mövzu: İxtisasa giriş fəninin elmi nəzəri əsasları və predmeti Plan: - İxtisasa giriş fəninin predmeti məqsəd və vəzifələri - Muzeyşünaslığın quruluşu və tarixi, muzey işinin nəzəriyyəsi - Muzey işinin təşkili və metodikası, sənədləşdirmə nəzəriyyəsi - Muzey fəaliyyətində qarşılıqlı əlaqələr - Muzey işinin təşkili və metodikası, komplektləşdirmənin elmi-tədqiqat xarakteri - Muzey fondları fondun elmi təşkili, muzey fondlarının quruluşu və tərkibi, muzey fondunun uçotu Mənbə: [1,2,3]	2	

2.	Mövzu: Muzey anlayışı, muzeyə daxil olan əşyaların qəbulu və təhvili qaydaları. Azərbaycanın memarlıq abidələrinin mühafizəsi Plan: 1.Muzeyə daxil olan əşyaların qəbulu və təhvili qaydaları,muzey fondlarına yeni daxil olmuş əşyaların qeydiyyatı 2.Muzey əşyalarının inventarlaşdırılması,muzey filallarında fondların uçotu qaydaları 3.Elmi-köməkçi və xammal fondları əşyaların uçotu 4.Muzey sərvətlərinin qeyd nişanları. Köməkçi qeyd formaları 5.Muzeyin toplama işinin əzmunu və vəzifəsi, muzey fondlarının mühafizəsi 6.Azərbaycanın memarlıq abidələrinin mühafizəsi Mənbə: [1,3,5]	2	
3.	Mövzu: Muzey eksponatlarının qorunması, konservasiyası və restavrasiyası. Azərbaycanda arxiv işinin təşkili. Plan: 1.Muzey sərvətlərinin konservasiyası və bərpası üzrə işin təşkili. 2.Muzey fondlarında və ekspozisiyalarda əşyalarının qorunması 3.Muzey əşyalarının yerləşdirilməsi qablaşdırılma və daşınması 4.Muzey fondlarının saxlanma sistemi, ekspozisiya və fond avadanlığı 5.Ekspozisiya otaqlarının avadanlıqlarla təchizatı,muzeyin elmi arxiv sənədlərinin mühafizəsi 6. Azərbaycanda arxiv işinin təşkili, muzeydə elmi arxiv sənədlərindən istifadə Mənbə: [1,2,3,4,5]	2	
	Cəmi:	6 saat	

N	Tədris olunan mövzuların məzmunu	Saat	Tarix
		Seminar	
1	Mövzu: İxtisasa giriş fəninin elmi nəzəri əsasları və predmeti	2	
2	Mövzu: Muzey anlayışı, muzeyə daxil olan əşyaların qəbulu və təhvili qaydaları. Muzey eksponatlarının qorunması, konservasiyası və restavrasiyası. Azərbaycanda arxiv işinin təşkili.	2	
	Cəmi:	4 saat	

XI.Fənn üzrə tələblər

Müasir muzeylərimiz cəmiyyətin inkişaf tarixini sənədləşdirərkən təkcə əşyaları real həyata çıxarmaqla kifayətlənmir, eyni zamanda cəmiyyətin inkişafını təsdiq edən və ona təkan verən müasir sənədlərin yaranması yoluna da diqqət yetirir və ondan səmərəli istifadə edir.İxtisasa giriş, eyni zamanda bir sıra ictimai elmlər sahəsində müstəqil tədqiqat işləri apararaq sosial gerçəkliyin dərk edilməsi və sənədləşdirilməsində öz fəaliyyətini gücləndirir. Muzeyin hər sahəsində istər fond, ekspozisiya, istərsə də elmi tədqiqat işlərinin aparılmasında yeniliklər artmaqdadır, bu isə muzey işinin daha da inkişafını sürətləndirir.

XII Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminar, praktik tapşırıqlar
- təqdimat və müzakirə
- debat
- müstəqil işarəsdırma

XIII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

- Muzey anlayışının etimologiyası, xarakteristikası ilə bağlı bilikləri mənimsəməlidir.
- Muzeyşünaslıq üzrə toplayıcılıq, kolleksiyaçılıq fəaliyyətinin əsas motivasiyası haqqında bilikləri mənimsəməlidir.
- Muzeylərin təşəkkülü və yaranmasının tarixi modelləri haqqında biliklər əldə etməlidir.
- Muzeylərin formalaşması və inkişaf tarixində müxtəlif peşə mütəxəssislərinin ümumi məzmunu ilə bağlı bilgiləri mənimsəməlidir.
- Klassik, ənənəvi və müasir muzeylərin fəaliyyət xüsusiyyətləri, fərqli və oxşar cəhətləri haqqında ətraflı biliklər almalıdır.
- Muzeylərin formalaşması və inkişaf tarixinə aid bir model layihələndirir.

XIV Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV Kollektivium sualları:

1. İxtisasa giriş fənninin predmeti məqsəd və vəzifələri
2. Muzey işinin nəzəriyyəsi
3. Muzey işinin təşkili və metodikası
4. Komplektləşdirmənin elmi-tədqiqat xarakteri
5. Muzey fondlarının quruluşu və tərkibi
6. Muzey fondunun uçotu və elmi sənədlər
7. Muzey fondlarının dövlət uçotunun ümumi qaydaları
8. Muzeyə daxil olan əşyaların qəbulu və təhvil qaydaları
9. Muzey fondlarına yeni daxil olmuş əşyaların qeydiyyatı
10. Muzey əşyalarının elmi inventarlaşdırılması

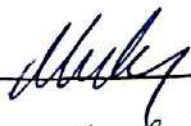
XVI. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. İxtisasa giriş fənninin predmeti məqsəd və vəzifələri
2. Muzey işinin nəzəriyyəsi
3. Muzey işinin təşkili və metodikası
4. Komplektləşdirmənin elmi-tədqiqat xarakteri
5. Muzey fondlarının quruluşu və tərkibi
6. Muzey fondunun uçotu və elmi sənədlər
7. Muzey fondlarının dövlət uçotunun ümumi qaydaları
8. Muzeyə daxil olan əşyaların qəbulu və təhvil qaydaları
9. Muzey fondlarına yeni daxil olmuş əşyaların qeydiyyatı
10. Muzey əşyalarının elmi inventarlaşdırılması
11. Elmi-köməkçi və xammal fondları əşyaların uçotu
12. Muzey sərvətlərinin qeyd nişanları və köməkçi qeyd formaları
13. Muzeydə əlavə yazılar, toplama işlərinin yolu və metodu
14. Muzeyin toplama işinin məzmunu və vəzifəsi
15. Muzey fondlarının mühafizəsi
16. Muzeyin mühafizə rejimi
17. Azərbaycanın memarlıq abidələrinin mühafizəsi
18. Muzeyin mühafizəsi zamanı əməkdaşların hüquq və vəzifələri
19. Havanın çirklənməsi. Hava-rütubət rejimi
20. Işıq rejimi
21. Bioloji rejim
22. Məşət həşəratları və gəmiricilərlə mübarizə üsulları
23. Muzey sərvətlərinin konservasiyası və bərpası üzrə işin təşkili
24. Muzey fondlarında və ekspozisiyalarda əşyalarının qorunması
25. Fövqəladə şəraitdə muzey əşyalarının qorunması
26. Muzey avadanlığı, muzey işində texniki vasitələr və onların texnologiyası
27. Muzey arxivində işlərin siyahısı
28. Azərbaycanda arxiv işinin təşkili
29. Muzeydə elmi arxiv sənədlərindən istifadə
30. Azərbaycan muzeyləri

İxtisasa giriş fənninin sillabusu 6003012-Muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və işçi proqram (LDU-nun Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.09.2022-ci il qərarı ilə təsdiq edilmişdir (protokol №1) əsasında tərtib olunmuşdur.

Sillabus **"Tarix və onun tədrisi metodikası"** kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir. (14 sentyabr 2026-cı il, protokol № 1).

Fənn müəllimi:

dos.E.N.Məlikov

Kafedra müdiri:

dos.K.F.Mahmudov